

“İki yandaki çarklar, dar kafeslerinde birden uyanan alışkın ve müthiş deniz aygırları gibi hiddetli bir gürültü çıkararak kımıldandı.”

1. Yukarıdaki cümlenin öge dizilişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne – Zarf Tamlayıcısı – Yüklem
- B) Özne – Yer Tamlayıcısı – Yüklem
- C) Belirtisiz Nesne – Zarf Tamlayıcısı – Yüklem
- D) Özne – Belirtisiz Nesne – Yüklem

I. Bütün vapur hafifçe sarsıldı.

II. Hava gayet güzeldi.

III. Kanapelerde boş yer yoktu.

IV. Karşımda tüysüz ve tıraşsız bir yüz gördüm.

2. Yukarıdaki numaralandırılmış cümlelerin hangisinde yükleme sorulan “ne?” sorusu farklı bir ögeye karşılık gelir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

3. “En sevdiğim okul arkadaşlarımdan biriydi.” cümlesinin yüklemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arkadaşlarımdan biriydi
- B) En sevdiğim okul arkadaşlarımdan biriydi
- C) Biriydi
- D) Sevdiğim okul arkadaşlarımdan biriydi.

4. Aşağıdaki cümlelerden hangisi öge sayısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Biz, beyaz boyalı parmaklıklara dayanıyorduk.
- B) Buraya çıkınca seni gördüm.
- C) Arkadaşımın mavi gözlerindeki eski neşe birden soldu.
- D) Okuldan çıktık çalkalı görüşmedik.

5. “Uzun, büyük, gayet büyük, gayet kalın, gayet siyah müthiş bir topun korkunç bir ejderha gibi uzandığını dün mandaların yanında gördüler.”

Yukarıdaki cümlede aşağıdaki öğelerden hangisi kullanılmamıştır?

- A) Özne
- B) Yer Tamlayıcısı
- C) Zarf Tamlayıcısı
- D) Nesne

6. “Hastanenin avlusunda orman gibi fıskırmış ısırğan otu ve yaban kenevirleriyle çevrili küçük bir ev vardır.”

Yukarıdaki cümlenin öge dizilişi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özne – Yüklem
- B) Yer Tamlayıcısı – Özne – Yüklem
- C) Belirtisiz Nesne – Yüklem
- D) Yer Tamlayıcısı – Belirtisiz Nesne – Yüklem

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisi “Zarf Tamlayıcısı – Yer Tamlayıcısı – Yüklem” şeklinde bir öge dizilişine sahiptir?

- A) Adamların başlarına eski usül, ucu sivri külahlar takılmış.
- B) Gece gündüz hüzünlü hüzünlü başını sallar.
- C) Altıncı koğuşta yatanlardan yalnız onun hastane avlusundan çıkmasına izin vardı.
- D) Hastalığı yüzünden çıkarılana kadar, o görevde çalıştı.

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde vurgu yüklemi vardır?

- A) Orta Çağ, Avrupalının dehşet ve vahşet çağıdır.
- B) Geceleri uyurken atların ne kadar güzel olduğunu düşünürdük.
- C) Yarın gidiyorum beni anlamayan bu şehirden.
- D) Kardeşim yere düşünce hüngür hüngür ağlamaya başladı.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne bir kelime grubu şeklindedir?

- A) Kediler soğuk havada sobanın kenarına kıvrılıp yatmışlardı.
- B) Uzun süre kitap okuyan çocuk yüzündeki tebessümle kitabı kapattı.
- C) Annem her zaman en iyisi olması için bana dua eder.
- D) Karanlık çoğu zaman bizleri ürkütmüştür.

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yalnızca özne ve yüklemden oluşmaktadır?

- A) Sinemadan çıktığım zaman yağmur yine başlamıştı.
- B) Ahmet rüyasında sürekli futbol oynadığını görür.
- C) Bizim sokakta in cin top oynuyor.
- D) Bizim buraların kışı on iki aydır.

11. Yüklem tek sözcükten oluşabileceği gibi birden fazla sözcükten oluşabilir. "Yarın arkadaşımın evine gideceğim." cümlesinde "gideceğim" yüklemidir. "Dolabımdaki en sevdiğim giyisi kırmızı kazağımdır." cümlesinde "kırmızı kazağımdır" kelime grubu yüklemidir.

Yukarıdaki açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde yüklem bir söz grubundan oluşmuştur?

- A) Annesi kızınca odadan ağlayarak çıktı.
- B) Sahil kenarındaki bir kahvehanede çay içiyordu.
- C) Son zamanlarda beni neredeyse hiç aramadı.
- D) Rahatsız edici sesin sebebi kapının gıcirtısydı.

12. (1) Söz konusu olay üç gün önce olmuştu. (2) Bir deste parayı banka memurunun önünden alıp gitmişti. (3) Bu kadar büyük bir hırsızlığın bu kadar kolay yapılabilmesine insanlar şaşırıldı. (4) Görevli olay esnasında, aldığı parayı deftere geçiriyordu.

Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde zarf tamlayıcısı kullanılmamıştır?

- A) 1 B)2 C) 3 D) 4

13. Belirtisiz nesne ve özneyi bulurken her iki öge için de yükleme "ne?" sorusunu sorarız. Bu yüzden hata yapmamak için yüklemden sonra ilk önce özneyi belirlememiz gerekir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne yanlış gösterilmiştir?

- A) Pazardan bir kilo patates, bir kilo da soğan aldık.
- B) Geçen yıl şehrin diğer yakasında bu büyük bina yoktu.
- C) Annem yemem için mutfağa bir şeyler bırakmış.
- D) Okula giderken küçük bir köpek görmüştüm.

14. Soru cümlelerinde soruya verilen cevap hangi ögeyi karşılıyorsa soru o ögeyi buldurmaya yöneliktir. Mesela "Bu arabayı ne zaman aldın?" cümlesinde "geçen ay aldım." şeklinde cevap verebiliriz ve "geçen ay" cümleinin zarf tamlayıcısı olduğu için soru zarf tamlayıcısını buldurmaya yöneliktir.

Buna göre aşağıdaki sorulardan hangisi yer tamlayıcısını buldurmaya yöneliktir?

- A) Dedemin bastonunu kim kırdı?
- B) Sınıf başkanlığı için kimi seçtiler?
- C) Cüzdanını nerede kaybettin ?
- D) Babanın sana aldığı hediye neydi?

15. "Balıklar Küçük Kara Balığı yakalamaya geldiklerinde dostları etrafını çevirip tehlikeden kurtardılar." cümlesinde altı çizili kelime cümlelerin **hangi ögesidir?**

- A) Nesne B) Özne
- C) Zarf Tamlayıcısı D) Yer Tamlayıcısı

16. Bir cümledeki özne ve yükleme temel ögeler; nesne, yer tamlayıcısı ve zarf tamlayıcısına ise yardımcı ögeler denir. **Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisi yalnızca "temel ögelerden" oluşmuştur?**

- A) Mahalledeki çeşme yüz yıl önce yapılmış.
- B) Çocuğun ayakkabıları, yeni alınmış gibiydi.
- C) Küçük çocuğun sözleri herkesi güldürmüştü.
- D) Adam dışarıdan gelen sesleri dinlemeye başladı.

17. İsim tamlamaları Türkçedeki söz öbeklerinden birisidir ve cümlede herhangi bir öge olarak kullanılabilir. "Arabanın camını kırdık." cümlesinde "arabanın camı" isim tamlamasıdır ve nesne görevinde kullanılmıştır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim tamlaması özne görevinde kullanılmıştır?

- A) Okulun müdürü sınıfların temizliği ile ilgili uyarıda bulundu.
- B) Arabanın lastiklerini bu yıl değiştireceğiz.
- C) Masanın üstünde geçen aya ait faturalar vardı.
- D) Kapının dışında bizi bekleyen sürprizler vardı.

18. Bir cümlede yüklem tek kelimedenden oluşabileceği kelime grubu şeklinde de oluşabilir. **Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem yanlış gösterilmiştir?**

- A) Çantasını eve bırakıp arkadaşlarının yanına oynamaya gitti.
- B) Bize doğru yürüyen adam uzun boylu ve genç biriydi.
- C) Sınavlarda başarılı olabilmek için elinden geleni yapıyordu.
- D) Kazayı görenler hemen 112 acil hattına telefon etti.